

Edini slovenski dnevnik
- v Zedinjenih državah :-
Velja za vse leto ... \$3.00
- Ima 10.000 naročnikov :-

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The only Slovenian daily
- in the United States :-
Issued every day except
- Sundays and Holidays :-

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

Entered as Second-Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y. under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

NO. 156. — ŠTEV. 156.

NEW YORK, SATURDAY, JULY 5, 1913. — SOBOTA, 5. JULIJA, 1913.

VOLUME XXI. — LETNIK XXI.

Srbi prodirajo v bolgarsko ozemlje. Rumunski pripravljeni na vojno.

KRALJ PETER JE ODPOTOVAL V SKOPLJE. GRKI SO ZAVELI NIGRITO. SILNE IZGUBE BOLGAROV. BOJI PRI KOČANI. BOLGARSKI KABINET JE ODSTOPIL. PROKLAMACIJA NA GRŠKO LJUDSTVO. BOLGARI MASAKRIRAJO. SMRT V REKI VARDAR. PRVI TRANSPORT BOLGARSKIH JETNIKOV. FRANCIA IN DRUGE VELEVLASTI.

Slovenia, Macedonia, 4. julija. — Deseta grška divizija je odšla v Geogeli. Kralj Konstantin je s svojim štabom došel v glavni vojni stan.

London, Anglija, 4. julija. — Dokaz, da se vrše po Macedoniji vroči boji, je ta, da prihaja v balkanska glavnata mesta vedno več ranjencev. Ker se ni prišlo iz Sofije nobenega uradnega poročila, se še ne da natančeno dognati, kakšna situacija je pravzaprav na Balkanu.

Vojna še ni napovedana, in bolgarski poslanik je še vedno v Ateneh. Ministrski predsednik Venecelos je danes naznani, da so Grki zmagali pri Kilkisu in zaplenili 60 topov.

Slovenia, Macedonia, 4. julija. — Bitka pri Kilkisu, ki je trajala več dni, se je končala danes ob desetih. Bojari so popolnoma potolčeni, mesto gori, Grki prodrijo zmagostno naprej.

Belgrad, Srbija, 4. julija. — Skozi Skoplje je šel danes prvi transport bolgarskih jetnikov. Poročilo pravi, da je bilo 1600 nadaljnih vojakov in 17 častnikov.

Sofija, Bolgarsko, 4. julija. — Srbski regiment je prekoracil bolgarsko mejo in se utaboril v bližini gore Černok. Regiment spremljata dva svadrona kavalerije in ena artilerijska baterija.

Pariz, Francija, 4. julija. — Francoska vlada je nasvetovala drugim evropskim velesilam, da bi se ne umesavale v balkanske zadeve.

Belgrad, Srbija, 4. julija. — Po boju, ki se je vrnil v sredno Srbijo, so v Bogari so pustili zadnji na bojišču 800 mrtvih in 1800 ranjencev.

London, Anglija, 4. julija. — Grki so zavzeli trdjavko Nigrito, ki leži severo-zapadno od Soluna.

Dopisnik "Daily Telegraph" poroča o bitki pri Kilkisu sledenje:

Bolgari so se utavljali Grkom na tri milje dolgi bojni črti. Obnasi so se izredno hrabro, toda ko jih je naskočilo osem tisoč Grkov z nasajenimi bajoneti, je bil vsak edpor zastonj. Prepričan sem, da je ta bitka najlepši primer bliskovite ofenzive v svetovni vojni zgodovini.

Smrt zrakoplovke.

Poplar Bluff, Mo., 4. julija. — Mrs. Mary Coleman iz Trentona, Mor. zrakoplovka, se je ubila danes zvečer, ker ji je odpovedal padobran. Padla je iz višine 200 črtev. Mrs. Coleman je nastopila pri nekem pikniku. Pri padcu si je zlomila vrat ter je ostala na mestu mrtva.

Krasni in brzi parniki (Avstro-American proge)

MARTHA WASHINGTON

odpluje v soboto dne 26. julija

Kaiser Franz Josef I.

odpluje v sredo dne 30. julija

vožnja do Trsta same 13. jul.

do Trsta ali Reke - - \$37.00
do Ljubljane - - \$38.18
do Zagreba - - \$38.08

Za posebne kabine (oddelki med II. in III. razredom) stane vožnja samo \$4.00 vedno v cijenam, saj stroke polovica. Ta oddelki posebno družinam priporočamo.

Vožnje listke je dobiti pri FR. SAKSER, 82 Cortlandt St., New York.

Sijajen pogreb.

Pogreba druge žrtve stavke v Patersonu se bo vdeležilo nad 25.000 stavkarjev.

Paterson, N. J., 4. julija. — Že več mesecov trajajoča stavka tukajnjih svinčalkov je zahtevala zadnjo nedeljo že svojo drugo žrtvo. Med pouličnimi nemiri blizu stavbarj je bil naunroc v trebuhi ustreljen stavkar Vinzenzo Madona, da je kasneje vsled rane umrl; pogodil ga je stavkokaz De Napoli.

Danes se delajo tukaj velike priprave za dostojen pogreb ustrejnega Madonata, katerega bodo jutri prepeljati v veličanstven sprevod na bližnje Laurel Grove pokopališče. Sprevoda se bo vdeležilo od 20.000 do 25.000 stavkarjev iz Patersona in okolice. Vsak izmed vdeležencev bo nosil na svojih prsih rudeč napelj ali pa rudeč trak; za sprevod je določena tudi velika skupina bebolečenih deklet, ki bodo istoka nosile rudeče trakove.

Madona bo počival prav blizu prve stavkarske žrtve Valentine Modestino, kateremu se je pred nekaj tedni skazalo jednako cast pri pogrebu.

Policija je zelo v skrbeh da bi ne prislo zopet pri tej priliki do kakih nemirov; radi tega je prepovedala nositi v sprevodu vse izvirajoče napise.

Ljudstvo je še vedno zelo razburjeno, ker so oblasti tako strogo kaznovale delavskega voditelja Patrick Quinlana in socialističnega urednika Aleksandra Scotta.

Padel raz streho.

V zadnjih vročih nočeh je spal 61-letni Ross Campbell na strehi hiše št. 4768, tretja Ave. Včeraj ponoci se je v spanju privabil na stresni rob in padel na cesto, kjer so ga našli popolnoma razbitega.

Trda glava

Kansas City, 4. julija. — Pristreljanju je nekdo ponesreči ustreli v Georga Werna, toda krogla se je odbita od njegove glave, ne da bi mu prizadela kake prake.

Smrtonosni padec.

Johannisthal, Nemčija, 4. julija. — Pri poskusnih poletih sta se zadela visoko v zraku dva zrakoplova, kar je imelo hude posledice. Iz višine 60 črtev sta padla na tla letalec Hollscher in stotnik Friedel in bležala na mestu mrtva. Aeroplana sta zelo poškodovana.

Požar.

Petrograd, Rusija, 4. julija. — V vasi Adranovka, okraj Alatir, je izbruhnil požar in uničil vse poslopja. Kot poročajo, je načelo 145 ljudi smrт. Podrobnosti niso znane.

ZA SAMO 1 DOLAR DOBIJATE "GLAS NARODA" SKOZI 4 MIESICE VSEAK DAN.

Slavnost veteranov sijajno zaključena.

Ko je predsednik Wilson končal svoj govor, so zagrmeli topovi mr. tvim v pozdrav.

WILSONOV GOVOR.

Trume veteranov se zopet razhajo. Slavnost bo ostala vsem v spominu.

Gettysburg, Pa., 4. julija. — V naši zgodovini dosedaj najbolj imponantna slavnost je dosegljana danes svoj višek, ko je počastil veterane predsednik Združenih držav, Woodrow Wilson.

Točno ob 11. uri danes dopolne, kakor napovedano, se je pripeljal Wilson s svojim spremstvom iz Washingtona s posebnim vlakom. Na postaji ga je pozdravil govor Tener in kongresnik Palmer na kar se je podal predsednik v častnem spremstvu v glavnem sotor.

Veteranom ni bilo nič kaj po volji ker se je mudil Wilson samo par ur med njimi; in celo njen govor, dasiravno jedrnat je trajal le nekaj minut.

Predsednik Wilson je slavil v prvi vrsti za domovino padle junake, tako tudi navzoče veteranke ki so pred 50 leti postavili temelj splošnega miru narodnega na predka v blagostanju.

Točno ob 12. uri opoldne je potegnil general Ligget velikanško zastavo pred glavnim šotorom na poldrog; med tem časom so pa zagrmeli z bližnjega hriba topovi III. baterije. Iz vsakega topa je bilo oddanih 38 strelov v znamenje oficijelnega zaključka velike slavnosti. Kakor bi trajal, je nastal zatem v celem Gettysburgu 5 minut trajajoči molk. Vsi veteranji, stalno vojaštvo in civilni gosti so zrli mimo in stojijo na visoko zastavo, viseče na poldrogu; to je veljalo v počast in zadnji pozdrav tisočerim in tisočnim junakom, padlim za domovino pred 50 leti.

Ko se je proti večru malo stemnilo, se je spuščalo na bližnjem hribu krasne rakete in umetljeno ogenj visoko v zrak; vsi goroznačeni so ostali na mestu mrtvih; poleg teh so nevarno ranjeni še trije drugi izletniki. Ko so potegnili nesrečno Mrs. Jennie Costello izpod porušenega voza, je držala krčevito stisnjenega svojega 11-letnega sina; vse žrtve so grozno razmesarjene.

Nesreča je bila neizogibna in na strani izletnikov, ker niso dajali pozornosti piščalki in zvonu prihajajočega vlaka.

Iz Avstro-Ogrske.

Dunaj, Avstrija, 4. julija. — Avstrijska vlada bo ščitila bolgarske prebivalce na Grškem.

Zunanji minister grof Berchtold je bil brzjavno odpoklican v Išl, kjer bo poročil cesarju o položaju na Balkanu.

Aretirali so nekoga ruskega počasa, ki je bil baje v zvezni špijonu Jandrićem.

Šestinštidesetletni vojvoda Ludvig Salvator je težko obolel. Zdravnik pravijo, da ni nobena upanja več.

Več deželnih poslancev je poslalo vlad protest proti nameravemu komisarju, ki bi upravljal češko kraljevino.

V Pragi je umrl rektor nemške univerze Robert Lendlmayr vitezi pl. Leudenfeld.

Historično drevo.

Riverside, Cal., 4. julija. Braljški državnik dr. Lauro Müller je prispeval danes sem in si bo ogledal prvo oranžno drevo, ki je bilo zasajeno v Ameriki leta 1875. Importirali so ga iz Bahia v Brazilijo. Drevo je prav obilno rodi. Dr. Müller opotuje od tukaj v Arizona.

Cena vožnja.

Parnik od Austro-American proge

ALICE

odpluje dne 9. julija 1913.

Vozila stane iz New Yorka do:

Trta in reke

\$24.00

Ljubljane

35.18

Zagreba

35.08

Vozilne listke je dobiti pri

Frank Salter,

82 Cortlandt St., New York City.

FRANK SAKER,
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Situacija v Mehiki. Chihuahua ogrožena.

Ustaši širijo smrt in razdejanje potom dinamita. Prebivalstvo silno prestrašeno.

NAPAD NA MESTO.

Obleganje se je že pričelo ter je mesto polnoma obkorenjeno. Pomanjkanje živeža.

Mejico Ciudad, Mehiko, 4. julija. — Ustaši se nahajajo v neposredni bližini mesta ter rušijo pot.

Prebivalstvo sliši rapidno zelo resnemu štadiju, kar so priznali celo oficijelni krogi. Ustaši so razdejali električne naprave pri Contreras, sestajnjih milij južno od Mejico Ciudad.

Vsled tega je prenehalo obravnavanje v starih tkalnicah. Polkovnik Maasus se je posrečil priti s svojimi vojaškimi vlaki od juga proti Saltillo, ker je bil popravljena proga med onim mestom in San Louis Potosi.

Konstitucionalisti pred Chihuahuo stoje pod povetljivom Manuela Chao, Maclovio Herrera, Trinidad Rodriguez in Augustina Labansat. Federalne čete brojki 4000 mož ter so dobro prekrbljene z vsem potrebnim. V okolici mesta se je vršilo že več popadov. Med civilnim prebivalstvom primanjkuje živeža ter vlada strašno razburjenje. Od junija se ne pričakuje nikake pomoči ter je mesto Chihuahua, ki ima 35.000 prebivalcev, popolnoma osamljeno.

Washington, D. C., 4. julija. — Najbrž na nasvet državnega departmента se je podal poslanik Združenih držav v Mehiku, Henry Lane Wilson v Vera Cruz, da se izogne srečanju s predsednikom Huerta, ki se je bil udeležil slavnosti ameriške kolonije povodom včerajšnjega praznovanja 4. julija.

Najbrž na nasvet državnega departmента se je podal poslanik Združenih držav v Mehiku, Henry Lane Wilson v Vera Cruz, da se izogne srečanju s predsednikom Huerta, ki se je bil udeležil slavnosti ameriške kolonije povodom včerajšnjega praznovanja 4. julija.

Albany, N. Y., 4. julija. — Governer Suzer se je danes vrnil preko Binghamtona od slavnosti v Gettysburgu. Spremljala ga je že na njegov vojaški tajnik.

Denarje v staro domovino

poliljamo:

K.	\$	K.	\$
5...	1.10	130...	26.60
10...	2.15	140...	28.65
15...	3.15		

"GLAS NARODA"

(Slovenic Daily.)

Owned and published by the
Slovenic Publishing Co.
(a corporation.)FRANK SAKSER, President.
JANKO PLESKO, Secretary.
LOUIS BENEDIK, Treasurer.Place of Business of the corporation and
addresses of above officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Man-
hattan, New York City, N. Y.Za celo leto velja list za Ameriko in
Canado \$3.00
" pol leta 1.50
" leto za mesto New York 4.00
" pol leta za mesto New York 2.00
" Evropa za vse leta 4.50
" " pol leta 2.55
" " četrletna ..... 1.70"GLAS NARODA" izhaja vsak dan
izvzemski nedelj in praznik.**"GLAS NARODA"**
(Voice of the People)
Issued every day except Sundays and
Holidays.
Subscription yearly \$3.00.

Advertisement on agreement.

Dopisi brez podpisa in osobnosti se ne
priobčujejo.Denar naj se blagovno posiljati po —
Money Order.Pri spremembi kraja naročnikov pro-
sim, da se nam tudi prejšnje
bivališče naznam, da hitreje
najdemo naslovnika.Dopisom in pošiljanjem naredite ta
naslov:**"GLAS NARODA"**

82 Cortlandt St., New York City.

Telefon 4687 Cortlandt.

Koncem tedna.

Dopisi.

Jcliet, Ill. — Do sredi junija je bilo lepo hladno, sedaj je pa pritisnila taka vročina, da se je že marsikod zgrudil in tudi umrl je nekaj drugorodec. Star pregorov pravi, da nesreča nikdar ne počiva. Dne 25. junija zjutraj je sel rojak Josip Grčar pomagat k živju neke hiše. Ko je zabjal žrebje v steno, se je deska, na kateri je stal, zvrnila in je padel na drugo pokonek stojecu desko. Pripeljal so ga v bolnišnico, kjer je 26. junija umrl, previden sv. sv. začetnici. Pokojnik je bil tih, mirem in povod prijavljen, kar je pričala o bila udeležba pri njegovem pogrebu. Doma je bil iz St. Ruperto na Dolenjskem, kjer zapuščata učitelja in eno sestro; tu pa zupušča ženo, troje nedosrakov, otroka, dva brata in dve sestri. Sorodnikom naše iskreno sožalje. Dragi Jožef, budi ti lahka svobodna zemljava! Lep pozdrav! — M. R.

Mr. Pogorelee je pisal v dotičnem dopisu, da so mu pravili drugi ljudje, kaj je bil govoril ribniški kaplan Rakovec na prižnici. Ali je morda potem na lažnjivec in obrekovalec, ako poroča in piše o tem, kar je bil slišal od drugih ljudi? Laže oni, ki vedoma govorijo nerescico, ne pa oni, ki piše o kakih stvari, o kateri se pozneje izve, da je bila nerescica. To je gospodom v Joliju dobro znano, a mislimo si: porabi vsako priliko, vsako senco prilike, da lopnese po človeku, katerega imas v želou!

In potem si je privočil "Ameriški Slovenec" tudi urednika "Glas Naroda". Na stvarna, nepristranska izvajanja, poroje na izljubini in pisana v obrambo trpežega slovenskega naroda v Ameriki, odgovarja z budalostmi, katerih bi se sramovalo vseko otroče. Kravato potrebi resnega misijona bi bili v prvi vrsti nekateri posvečeni gospodje, ki se zaletavajo po listih v ljudi, s katerimi so bili morda prišli, da lopnese po človeku, katerega imas v želou!

In potem si je privočil "Ameriški Slovenec" tudi urednika "Glas Naroda". Na stvarna, nepristranska izvajanja, poroje na izljubini in pisana v obrambo trpežega slovenskega naroda v Ameriki, odgovarja z budalostmi, katerih bi se sramovalo vseko otroče. Kravato potrebi resnega misijona bi bili v prvi vrsti nekateri posvečeni gospodje, ki se zaletavajo po listih v ljudi, s katerimi so bili morda prišli, da lopnese po človeku, katerega imas v želou!

In potem si je privočil "Ameriški Slovenec" tudi urednika "Glas Naroda". Na stvarna, nepristranska izvajanja, poroje na izljubini in pisana v obrambo trpežega slovenskega naroda v Ameriki, odgovarja z budalostmi, katerih bi se sramovalo vseko otroče. Kravato potrebi resnega misijona bi bili v prvi vrsti nekateri posvečeni gospodje, ki se zaletavajo po listih v ljudi, s katerimi so bili morda prišli, da lopnese po človeku, katerega imas v želou!

In potem si je privočil "Ameriški Slovenec" tudi urednika "Glas Naroda". Na stvarna, nepristranska izvajanja, poroje na izljubini in pisana v obrambo trpežega slovenskega naroda v Ameriki, odgovarja z budalostmi, katerih bi se sramovalo vseko otroče. Kravato potrebi resnega misijona bi bili v prvi vrsti nekateri posvečeni gospodje, ki se zaletavajo po listih v ljudi, s katerimi so bili morda prišli, da lopnese po človeku, katerega imas v želou!

In potem si je privočil "Ameriški Slovenec" tudi urednika "Glas Naroda". Na stvarna, nepristranska izvajanja, poroje na izljubini in pisana v obrambo trpežega slovenskega naroda v Ameriki, odgovarja z budalostmi, katerih bi se sramovalo vseko otroče. Kravato potrebi resnega misijona bi bili v prvi vrsti nekateri posvečeni gospodje, ki se zaletavajo po listih v ljudi, s katerimi so bili morda prišli, da lopnese po človeku, katerega imas v želou!

In potem si je privočil "Ameriški Slovenec" tudi urednika "Glas Naroda". Na stvarna, nepristranska izvajanja, poroje na izljubini in pisana v obrambo trpežega slovenskega naroda v Ameriki, odgovarja z budalostmi, katerih bi se sramovalo vseko otroče. Kravato potrebi resnega misijona bi bili v prvi vrsti nekateri posvečeni gospodje, ki se zaletavajo po listih v ljudi, s katerimi so bili morda prišli, da lopnese po človeku, katerega imas v želou!

In potem si je privočil "Ameriški Slovenec" tudi urednika "Glas Naroda". Na stvarna, nepristranska izvajanja, poroje na izljubini in pisana v obrambo trpežega slovenskega naroda v Ameriki, odgovarja z budalostmi, katerih bi se sramovalo vseko otroče. Kravato potrebi resnega misijona bi bili v prvi vrsti nekateri posvečeni gospodje, ki se zaletavajo po listih v ljudi, s katerimi so bili morda prišli, da lopnese po človeku, katerega imas v želou!

In potem si je privočil "Ameriški Slovenec" tudi urednika "Glas Naroda". Na stvarna, nepristranska izvajanja, poroje na izljubini in pisana v obrambo trpežega slovenskega naroda v Ameriki, odgovarja z budalostmi, katerih bi se sramovalo vseko otroče. Kravato potrebi resnega misijona bi bili v prvi vrsti nekateri posvečeni gospodje, ki se zaletavajo po listih v ljudi, s katerimi so bili morda prišli, da lopnese po človeku, katerega imas v želou!

In potem si je privočil "Ameriški Slovenec" tudi urednika "Glas Naroda". Na stvarna, nepristranska izvajanja, poroje na izljubini in pisana v obrambo trpežega slovenskega naroda v Ameriki, odgovarja z budalostmi, katerih bi se sramovalo vseko otroče. Kravato potrebi resnega misijona bi bili v prvi vrsti nekateri posvečeni gospodje, ki se zaletavajo po listih v ljudi, s katerimi so bili morda prišli, da lopnese po človeku, katerega imas v želou!

In potem si je privočil "Ameriški Slovenec" tudi urednika "Glas Naroda". Na stvarna, nepristranska izvajanja, poroje na izljubini in pisana v obrambo trpežega slovenskega naroda v Ameriki, odgovarja z budalostmi, katerih bi se sramovalo vseko otroče. Kravato potrebi resnega misijona bi bili v prvi vrsti nekateri posvečeni gospodje, ki se zaletavajo po listih v ljudi, s katerimi so bili morda prišli, da lopnese po človeku, katerega imas v želou!

In potem si je privočil "Ameriški Slovenec" tudi urednika "Glas Naroda". Na stvarna, nepristranska izvajanja, poroje na izljubini in pisana v obrambo trpežega slovenskega naroda v Ameriki, odgovarja z budalostmi, katerih bi se sramovalo vseko otroče. Kravato potrebi resnega misijona bi bili v prvi vrsti nekateri posvečeni gospodje, ki se zaletavajo po listih v ljudi, s katerimi so bili morda prišli, da lopnese po človeku, katerega imas v želou!

In potem si je privočil "Ameriški Slovenec" tudi urednika "Glas Naroda". Na stvarna, nepristranska izvajanja, poroje na izljubini in pisana v obrambo trpežega slovenskega naroda v Ameriki, odgovarja z budalostmi, katerih bi se sramovalo vseko otroče. Kravato potrebi resnega misijona bi bili v prvi vrsti nekateri posvečeni gospodje, ki se zaletavajo po listih v ljudi, s katerimi so bili morda prišli, da lopnese po človeku, katerega imas v želou!

In potem si je privočil "Ameriški Slovenec" tudi urednika "Glas Naroda". Na stvarna, nepristranska izvajanja, poroje na izljubini in pisana v obrambo trpežega slovenskega naroda v Ameriki, odgovarja z budalostmi, katerih bi se sramovalo vseko otroče. Kravato potrebi resnega misijona bi bili v prvi vrsti nekateri posvečeni gospodje, ki se zaletavajo po listih v ljudi, s katerimi so bili morda prišli, da lopnese po človeku, katerega imas v želou!

In potem si je privočil "Ameriški Slovenec" tudi urednika "Glas Naroda". Na stvarna, nepristranska izvajanja, poroje na izljubini in pisana v obrambo trpežega slovenskega naroda v Ameriki, odgovarja z budalostmi, katerih bi se sramovalo vseko otroče. Kravato potrebi resnega misijona bi bili v prvi vrsti nekateri posvečeni gospodje, ki se zaletavajo po listih v ljudi, s katerimi so bili morda prišli, da lopnese po človeku, katerega imas v želou!

In potem si je privočil "Ameriški Slovenec" tudi urednika "Glas Naroda". Na stvarna, nepristranska izvajanja, poroje na izljubini in pisana v obrambo trpežega slovenskega naroda v Ameriki, odgovarja z budalostmi, katerih bi se sramovalo vseko otroče. Kravato potrebi resnega misijona bi bili v prvi vrsti nekateri posvečeni gospodje, ki se zaletavajo po listih v ljudi, s katerimi so bili morda prišli, da lopnese po človeku, katerega imas v želou!

In potem si je privočil "Ameriški Slovenec" tudi urednika "Glas Naroda". Na stvarna, nepristranska izvajanja, poroje na izljubini in pisana v obrambo trpežega slovenskega naroda v Ameriki, odgovarja z budalostmi, katerih bi se sramovalo vseko otroče. Kravato potrebi resnega misijona bi bili v prvi vrsti nekateri posvečeni gospodje, ki se zaletavajo po listih v ljudi, s katerimi so bili morda prišli, da lopnese po človeku, katerega imas v želou!

In potem si je privočil "Ameriški Slovenec" tudi urednika "Glas Naroda". Na stvarna, nepristranska izvajanja, poroje na izljubini in pisana v obrambo trpežega slovenskega naroda v Ameriki, odgovarja z budalostmi, katerih bi se sramovalo vseko otroče. Kravato potrebi resnega misijona bi bili v prvi vrsti nekateri posvečeni gospodje, ki se zaletavajo po listih v ljudi, s katerimi so bili morda prišli, da lopnese po človeku, katerega imas v želou!

In potem si je privočil "Ameriški Slovenec" tudi urednika "Glas Naroda". Na stvarna, nepristranska izvajanja, poroje na izljubini in pisana v obrambo trpežega slovenskega naroda v Ameriki, odgovarja z budalostmi, katerih bi se sramovalo vseko otroče. Kravato potrebi resnega misijona bi bili v prvi vrsti nekateri posvečeni gospodje, ki se zaletavajo po listih v ljudi, s katerimi so bili morda prišli, da lopnese po človeku, katerega imas v želou!

In potem si je privočil "Ameriški Slovenec" tudi urednika "Glas Naroda". Na stvarna, nepristranska izvajanja, poroje na izljubini in pisana v obrambo trpežega slovenskega naroda v Ameriki, odgovarja z budalostmi, katerih bi se sramovalo vseko otroče. Kravato potrebi resnega misijona bi bili v prvi vrsti nekateri posvečeni gospodje, ki se zaletavajo po listih v ljudi, s katerimi so bili morda prišli, da lopnese po človeku, katerega imas v želou!

In potem si je privočil "Ameriški Slovenec" tudi urednika "Glas Naroda". Na stvarna, nepristranska izvajanja, poroje na izljubini in pisana v obrambo trpežega slovenskega naroda v Ameriki, odgovarja z budalostmi, katerih bi se sramovalo vseko otroče. Kravato potrebi resnega misijona bi bili v prvi vrsti nekateri posvečeni gospodje, ki se zaletavajo po listih v ljudi, s katerimi so bili morda prišli, da lopnese po človeku, katerega imas v želou!

In potem si je privočil "Ameriški Slovenec" tudi urednika "Glas Naroda". Na stvarna, nepristranska izvajanja, poroje na izljubini in pisana v obrambo trpežega slovenskega naroda v Ameriki, odgovarja z budalostmi, katerih bi se sramovalo vseko otroče. Kravato potrebi resnega misijona bi bili v prvi vrsti nekateri posvečeni gospodje, ki se zaletavajo po listih v ljudi, s katerimi so bili morda prišli, da lopnese po človeku, katerega imas v želou!

In potem si je privočil "Ameriški Slovenec" tudi urednika "Glas Naroda". Na stvarna, nepristranska izvajanja, poroje na izljubini in pisana v obrambo trpežega slovenskega naroda v Ameriki, odgovarja z budalostmi, katerih bi se sramovalo vseko otroče. Kravato potrebi resnega misijona bi bili v prvi vrsti nekateri posvečeni gospodje, ki se zaletavajo po listih v ljudi, s katerimi so bili morda prišli, da lopnese po človeku, katerega imas v želou!

In potem si je privočil "Ameriški Slovenec" tudi urednika "Glas Naroda". Na stvarna, nepristranska izvajanja, poroje na izljubini in pisana v obrambo trpežega slovenskega naroda v Ameriki, odgovarja z budalostmi, katerih bi se sramovalo vseko otroče. Kravato potrebi resnega misijona bi bili v prvi vrsti nekateri posvečeni gospodje, ki se zaletavajo po listih v ljudi, s katerimi so bili morda prišli, da lopnese po človeku, katerega imas v želou!

In potem si je privočil "Ameriški Slovenec" tudi urednika "Glas Naroda". Na stvarna, nepristranska izvajanja, poroje na izljubini in pisana v obrambo trpežega slovenskega naroda v Ameriki, odgovarja z budalostmi, katerih bi se sramovalo vseko otroče. Kravato potrebi resnega misijona bi bili v prvi vrsti nekateri posvečeni gospodje, ki se zaletavajo po listih v ljudi, s katerimi so bili morda prišli, da lopnese po človeku, katerega imas v želou!

In potem si je privočil "Ameriški Slovenec" tudi urednika "Glas Naroda". Na stvarna, nepristranska izvajanja, poroje na izljubini in pisana v obrambo trpežega slovenskega naroda v Ameriki, odgovarja z budalostmi, katerih bi se sramovalo vseko otroče. Kravato potrebi resnega misijona bi bili v prvi vrsti nekateri posvečeni gospodje, ki se zaletavajo po listih v ljudi, s katerimi so bili morda prišli, da lopnese po človeku, katerega imas v želou!

In potem si je privočil "Ameriški Slovenec" tudi urednika "Glas Naroda". Na stvarna, nepristranska izvajanja, poroje na izljubini in pisana v obrambo trpežega slovenskega naroda v Ameriki, odgovarja z budalostmi, katerih bi se sramovalo vseko otroče. Kravato potrebi resnega misijona bi bili v prvi vrsti nekateri posvečeni gospodje, ki se zaletavajo po listih v ljudi, s katerimi so bili morda prišli, da lopnese po človeku, katerega imas v želou!

In potem si je privočil "Ameriški Slovenec" tudi urednika "Glas Naroda". Na stvarna, nepristranska izvajanja, poroje na izljubini in pisana v obrambo trpežega slovenskega naroda v Ameriki, odgovarja z budalostmi, katerih bi se sramovalo vseko otroče. Kravato potrebi resnega misijona bi bili v prvi vrsti nekateri posvečeni gospodje, ki se zaletavajo po listih v ljudi, s katerimi so bili morda prišli, da lopnese po človeku, katerega imas v želou!

In potem si je privočil "Ameriški Slovenec" tudi urednika "Glas Naroda". Na stvarna, nepristranska izvajanja, poroje na izljubini in pisana v obrambo trpežega slovenskega naroda v Ameriki, odgovarja z budalostmi, katerih bi se sramovalo vseko otroče. Kravato potrebi resnega misijona bi bili v prvi vrsti nekateri posvečeni gospodje, ki se zaletavajo po listih v ljudi, s katerimi so bili morda prišli, da lopnese po človeku, katerega imas v želou!

In potem si je privočil "Ameriški Slovenec" tudi urednika "Glas Naroda". Na stvarna, nepristranska izvajanja, poroje na izljubini in pisana v obrambo trpežega slovenskega naroda v Ameriki, odgovarja z budalostmi, katerih bi se sramovalo vseko otroče. Kravato potrebi resnega misijona bi bili v prvi vrsti nekateri posvečeni gospodje, ki se zaletavajo po listih v ljudi, s katerimi so bili morda prišli, da lopnese po človeku, katerega imas v želou!

In potem si je privo

Romanca o izgubljeni.

Odprom včasih knjige prošlosti, knjige spominov, in se vzrastostim. Glej, iz davnega odbehlih dñi mi rezo nasproti slike tako čudovito krasne, da jih ne bi dal za bogastvo kraljevsko. Odprom knjige spominov drugikrat, in razdalosti se mi sreča, da bi zakril oči in bi zaplakal...

Vstopil sem v vlak.

"Kupe za nekadilce, prosim."

"Izvolute tukaj, v drugega. Prvi je za dame."

Sel sem mimo in sem pogledal na trenutek v njega. Mlada dama je sedela ob oknu; zrla je sem na hodnik. Srečala sta se pogleda, postal sem za hip, vzdrhtelo mi je sreča, v dušo mi je zavelo měhko in toplo. Prišlo mi je nekod od daleč, iz prošlosti, izza lepih dni. A domisli se nisem mogel v kratkem hipu, odkod je prišlo, ne, kaj je bilo.

Sedel sem o oknu, zagledal sem se na pokrajino. Hitela so mimo polja, bele hiše, drevesa, samevača na polju. Tja dalje so obrobili polja, hripi, zasajeni v vinogradi. Solnce je sijalo na polje; stalo je že nizko, sij njegove je bil že zbrisani, topota njegova hladna. Šlo je na jesen, zato je bilo hladno solnce, hladen in otožen je bil ves kraj. Hladno je bilo polje, ki je stopal po njem kmetič za plugom molče in zamišljen, hladno celo pesem, ki jo je pelo dekleter, posoce na travniku. Bolj kakor uho je slišalo nežne, drhteče zvoke sreče, zveneli so v njem še, ko že ni bilo videti več ob proggi male, redičene pastirice.

Hladno je bilo v kupeju, jesen je bila i v njem. V sosednem kupeju pa je sedela pomlad. Zavelo mi je v sreču spet iz nekdanje evoče vigredi, izza solnčnih mlađastnih dni. In zadrhtelo mi je sreča v osamelosti in v hrepenjenju in je zakrivalo v bolesti po nekdanjih dñih.

Vstal sem in stopil na hodnik.

Glej, stoji zunaj ob oknu! Ali je zazvenelo hrepenjenje v njeno sreči, ali je prijelo tudi njo za roko, za dušo, in ji ni dalo miru?

Spet so se srečale oči. Glej, z vlažnim, nemirnim bleskom sijejo njene. V hrepenjenju nam sijejo tako in ob lepih spominih, čudovitih tak, kakor bi bil sen, ker le sanje so tako čudovito krasne.

Pravljica je, česar se je domisila duša in je zadrhtela v razkošni slasti in v pekoči boli, pravljica, ki jo je zamislila pestro živa domisilja vztocnega pesnika, živečega pred sto in sto leti, ob času ēudevjež. Krasna, čarna pravljica, a resnica je daleč, daleč je istini življenje, in nič ne sije nanj ono žarko solnce iz pravljice, kvečemu kak napol' otemelj žarek pade na njega, a ogreti ga ne more. Zato je hladno istinito življenje, tako jesensko žalostno.

Lep je bil sen, a sanjal sem ga davnino, pozabil sem že skoro na njega, a glej, danes mi je oživel nenadoma v spominu. Počakaj, kaj sem sanjal? Kdaj je bilo? Počakaj, pomislim...

Naslonil sem se ob oknu in sem se zagledal na polje. A čutil sem, kako se vpira v me njen pogled. Hipoma je stopila za korak, za dva bili. Začudil sem se ne malo, ko me je nagovorila po imenu.

Pogledal sem ji naravnost v oči in sem pozdravil nekoliko v zadregi.

"Opravite, gospodična..."

"Ali me res ne poznate več?"

Zasmajala se je zvonko... Ah res, ni bil sen, bila je resnica, ni bila pravljica, bili so istina, oni nekdanji dnevi, ki so mi vstajali ravnokar v duši, a pravljicno lepi so bili. Ob tem smehu sem se domisil hipoma onih mlađih dni in one krasne trinajstletne dekleice. A čudil sem se vendor še.

"Gospodična Silvija?"

"Glejte, saj me poznate še. A kaj me motrite tako začudeno? Mendar niste misili, da sem že mrta?"

"Gotovo ne, gospodična. A da se še snideva kdaj, da se srečava danes, nisem pričakoval."

"Ali vam ni ljubo?"

Zasmajala se je spet, a iz njevega nasmeha je zvenelo poredno prepričanje, da mi je zelo ljubo. Sličen je bil ta smeh onemu, ko sem ji povedal kaj lepega in laskavega, in me je pogledala z velikimi očmi, polnimi zadovoljstva in tople vdanosti, in se je našmajačno srečeno in je menilo sladko: "Noréek!" Sličen je bil, a ni bil isti. Nekdanji je bil povsem odkrit, otroško vesel; srečalo se je sreča iz globočine. Ta je bil preračunjen, malone prežeč. Pomi-

sljala je morda vsakrat in je pazila pozorno, kako vpliva na sreca, ko pokaže krasne male zobe in zre v velikimi, se vedno lepimi očmi naravnost v oči in se nagibala, da se čuti na lieh njen toplo, skoro žgoči dih.

V trenutku mi je prišla nelepa misel, da je vse na nji preračunjeno, ponarejeno umetno in z namenom. Prišla mi je, vedi Bog, odkod in mi je legla na sreča težo, da bi najrajski odstopil od nje, bi zaprl vrata za seboj in bi zagnil zaveso.

Morda mi je opazila dvom in negotovost na licih, v očeh: sklonila se je naglo bliže, mehke, topole prsi so se mi nastonile ob roko, zlasti kodri so se mi doteknili topile, vlažne oči so se pogrezile naravnost v moje — videl sem, da čakajo odgovora.

"Nasprotno, zelo ljubo mi je. Dolgo se že nisva videla."

"Dolgo ne, da! — A kaj stojisti tukaj? Prisedite v moj kupe. Se pogovoriva o nekdanjih dñih ali o čemurkoli hočete."

Stopila je v kupe, nekoliko se zibaje v bokih. V onih letih, ki sva mistila na nje v tem hipu oba, je bila šibka, a zdaj močna, statita, velika. Bližala se je širindvajsetemu letu in je bila zelo lepa. Le ob očeh sem opazil komaj vidne gubice, prva znamenja blagočače se jeseni. Eno, dve leti — odeveti se in seope.

Začudil sem se na tihem tem gubicam. Zarisale so se prezgodaj in lepo lice. Spomnil sem se malo laskavih novic, ki sem jih slišal nekoč o njenem življenju.

"Če je nastopila res ono pot, ničuda, da se bliža jesen naglo in pred časom."

Naslonila se je v kot ob oknu, da je napol ležala. Izpod oblike je sledila nagajivo majhni čevlječek; kakor igraje je zibala nogo sem in tja.

"Kam se peljet?"

"Domov. Izstopil sem v Ptiju le za nekaj uric, da obiščem neko obitelj."

"In k nam niste marali priti?"

"Oprostite, ni bilo časa."

Pogledala je skozi okno in je menila malomarno:

"Morda je boljše, da niste prisli... Jaz sem bila doma dva dni. Peljem se nazaj v Pešto."

"V Pešto? A kaj delate tam?"

"Tako malo pri gledališču sem."

Nasmehnila se je, a komaj vidno, ko je opazila moje začudenje. Menda bi smeljaj naij bil zaničljiv, a v resnici je bil poln gremosti. Prikrita bridkost, skoro grem je zvenel tudi iz njenih bed.

"Kaj se čudite? Saj se spominjate, da sem sanjarja že mlado dekleter vedno o gledališču."

"A sanjarji o njem, in biti v službi pri njem, je dvoje."

"Navsezadnj je vseeno. Vobče je v življenju brez pomena, če je človek to ali ono."

"A kaj pravijo starši?"

"Kaj naj reko? Saj veste, da je naša hiša prokleta."

Vzrvnala se je. Na široko so se odprele trepalnice, privzdignile so se fino zaokrožene obrvi, zasvetile se je, kakor je bukne izpod peta nadnemada visok plamen. Z rokavico je udarila po oknu, da je zastokalo steklo. Kakor bi mi ne dovolila, da ugovarjam, ali kakor bi hotela še bolj prepričati same se, je pristavila glasneje in jezno:

"Da, prokleta!"

"Dovolite, da pripomnem: To je krivo mnenje, če ne rečemo: nezmesil."

"Ne prosite prav nič dovoljnega. Govorite odkrito, kakor ste govorili, ko ste bili mladi dijak, in sem bila jaz mala, neumna punica."

"Veseli me vaše dovoljenje."

"Ah, kaj vas naj veseli? To je nezmesil! — A poujevi mi, zakaj trdite, da je ono o prokleti hiši nezmesil?"

"Ker prokletih hiš ni. Prokletstvo si vstvarjemo le mi sami. V naših srečih je."

Ugasnil je plamen v trenutku, zaprle so se trepalnice napol, kakor bi onemogoče druga proti drugi, dolge črne obrvi so se strnile pod belim marmornatim čelom, v katero se je začrtala dolga, tanka guba. Ves sicer kasni obraz se mi je zazdel za hip nesimpatic, malone starikav in izčiš. Postalo mi je težko, ker sem jo ranil, da si ne znamenam. A opravitevral se nisem, ker sem bil mnjenja, da sem govoril resnico.

"Dobro, pa recimo tako. Meni je vseeno... A o sreči v naši hiši vendor ne morete govoriti. Saj pozname naš usodo."

"Poznam. A nekdaj je bila

vendar sreča pri vas, vsaj v vašem sreču. Ko ste bili mala ne dolžna dekleter Silvija."

Povesila je globoč in je naslonila lice k oknu. Zrla je nekaj časa nema na pokrajino, ki smo brzelki skozi njo, na vas, stojec pod gradom, kako so se čudile krasne modre oči, ki sem šel mimo kakor mimo tujke, neznanke. Nisem se ogledal, a slišal in čutil sem, da je postala in se je ozrla. — Spomnil sem se, in bilo mi je težko.

"Ko ste bili v bogoslovju in ste prihajali včasih v mesto, vas je vabila na dom. A niste prišli. Pomnite še, a sem vas došla nekoč na ulici in sem vas hotela posesti s seboj, a niste marali iti. Zakaj niste šli? Lojzka je bila tedaj prekrasna."

"Vedel sem to, zato nisem šel."

Zasmajala se je in me je pogledala z obžalovalnim pogledom.

"A z menoj ste šli po ulici. Ali niste opazili, da so postajali ljudje pozorni? Šla sva mimo kavarne, in vsi častniki so gledali z verande za nama."

"Naj!"

"A niste vedeli, zakaj? Niste vedeli, kaka sem bila že tedaj? Niste slišali nič?"

Govorila je mirno, nič je ni bilo sram.

Začudile so se ji modre oči.

"Ali ste tako plemenit ali tako zelo naiven?"

"Ne vem. Želel bi od vsakega nekaj."

Pomolčala je nekoliko. Gledala je skozi okno. Zdelo se je, da je vznemirjena. Solnce je zahajalo za hribi in ji je rdečilo še vedno lepo lice.

Hipoma se je okrenila spet z vsem licem k meni.

"Dve leti pozneje se je Lojza ustrelila."

Govorila je naglo, politih.

"Izvedel sem takoj in mi je bilo težek."

"Ah, kako pretirano stroga je bila. Ni vas pustila iz oči. Bala je za vas."

"Prav, da se je bala in je bila stroga."

"Seveda, zdaj govorite tako, a tedaj ste se jezili."

Govorila je brezkrbno kakor otrok. Smejala se je veselo, oči so ji sevale, lice ji je žarelo.

"In k nam niste marali priti?"

"Oprostite, ni bilo časa."

Pogledala je skozi okno in je menila malomarno:

"Morda je boljše, da niste prisli... Jaz sem bila doma dva dni. Peljem se nazaj v Pešto."

"V Pešto? A kaj delate tam?"

"Tako malo pri gledališču sem."

"Bila je pametnejša nego mima."

"Saj je bila starica, kaj takega."

"Gospoda Končan, vaša tedanja gospodinja, je že mrtva."

"Že nekaj let."

"Ah, kako pretirano stroga je bila. Ni vas pustila iz oči. Bala je za vas."

"Prav, da se je bala in je bila stroga."

"Hipoma se je okrenila spet z vsem licem k meni.

"Dve leti pozneje se je Lojza ustrelila."

Govorila je naglo, politih.

"Izvedel sem takoj in mi je bilo težek."

"Ah, kako pretirano stroga je bila. Ni vas pustila iz oči. Bala je za vas."

"Prav, da se je bala in je bila stroga."

"Hipoma se je okrenila spet z vsem licem k meni.

"Dve leti pozneje se je Lojza ustrelila."

Govorila je naglo, politih.

"Izvedel sem takoj in mi je bilo težek."

"Ah, kako pretirano stroga je bila. Ni vas pustila iz oči. Bala je za vas."

"Prav, da se je bala in je bila stroga."

"Hipoma se je okrenila spet z vsem licem k meni.

"Dve leti pozneje se je Lojza ustrelila."

Govorila je naglo, politih.

"Izvedel sem takoj in mi je bilo težek."

Črtice z veteranske slavosti pri Gettysburgu.

Povodom dosedaj še neprekosne in velike veteranske slavnosti, vršče se te dni v Gettysburgu se pripoveduje več zanimivih črtic ali dogodkov, katerih navajamo tukaj samo nekaj.

Tako sta se srčala dva 75-letna veterana sredi številnih šotorov že na prednem slavnosti. Prvi je nosil visjevo, unijski uniformo, drugi pa rujav ali konfederacijsko. Oba se nista videla že celih 50 let, a vendar sta se po imenu še dobro poznala.

"Podaj mi roko, prijatelj!", mu veli unijski veteran.

Zopetno snidenje teh dveh nekdanjih bojevnikov je bilo takoj prisreno. Podala sta si desnicu in se nato objela kakor brata; med tem ko sta si zrila več minut v čeli.

"Zelo sem vesel, da sem streljal tedaj nad twojo glavo", se po dolgem molku zopet oglaši prvi veteran.

"Bog te blagosloví za to!" mu odgovoril njegov prijatelj. Še dolgo časa zatem sta kramljala, sedeča v senci šotoru o hudi bitki in bratskemu klanju, vrščeno se pred 50 leti ravno na tem mestu.

Dne 2. julija se je tekom slavnosti zgasil neki veteran pri glavnem klerku državnega oddelka iz Harrisburga George G. Thorne. Tožil mu je, da ga je jela prvi vest, ker je ravno pred 50 leti kraljal čebulo z njegovega (Thornejevega) vrta blizu Seminary Ridge, kjer je tedaj taboril, zato mu je pa pomnil \$2 za odškodnino z zamudnimi obrestimi vred.

Thorne je nastop nekdanjega tatarskega vojska zelo polahval, branil se je pa odločno sprejeti kako odškodnino. Pri tem je nadaljeval:

"Rad bi samo vedel, kdo mi je istočasno prevrnil sredi vrta osem lepih panjev in ukral velič funto finega medu? Naravno, da teh storilcev ne bo Thorne nikdar zvedel, ker že morda počivajo v grobu."

Tudi staru ljubezen je igrala pri tej 50-letnici svojo vlogo. 76 let stari veteran John Goodwin iz New Yorka je dvoril pred več desetletij tedaj se mladi Margaret Murphy, iz Chicago. Poznala sta se še iz šolske dobe, a vsejedno ju ni Amor zvezal v zakonske okove, ker sta se poročila brez medsebojne vednosti že pred 46 leti, sedaj sta bila pa oba vdovca. Prišla sta sedaj slučajno skupaj na to slavnost in sta sklenila dosmrtno zakonsko zvezo pred sdonikom Harnishem.

General Tom Stewart iz Pensylvanije pripoveduje, kaj rad svejne tovarišem, kako je ušel ali pobegnil na slavnost 50-letnice bitke pri Gettysburgu. Ker je star že 85 let, in zelo slaboten, mu in hotel njegove 63-letni sin nikakor dovoliti napornega potovanja proti Gettysburgu. Sivolaga veteranskega generala je pa tako gnalo sreča na označeno slavnost, da je dne 1. julija v temni noči neskočil skozi okno sinovega stanovanja ter dospel srečno na svoj cilj.

V vrstah veteranov je dne 2. julija pri slavnosti zbuljal veliko pozornosti sivolasi nekdanji bojevnik južnih čet Alexander Hunt iz Virginije. Nosil je manjše na sebi zopet ravno isto sivo uniformo kakor dne 3. julija leta 1863; obleka je naravno že zelo raztrgan; na desnem rokavu se še vidi obžgano luknjo, katero mu je povzročila sovražna kroglica. Hunter je bil prideljen oddelku črne kavalerije.

Gettysburške slavnosti se je vdeležil tudi pravnuk znanega domeljuba Francis Scott Key, skladatelja pesmi "The Star Spangled Banner". — 82-letni John Francis Key iz mesta Pikesville Md., star 82 let. Bojeval se je tudi pred 50 leti v konfederacijskih vrstah. Dolgo potovanje ga je do cela izmučilo, da bo težko kedaj okreval. Sklenil je pa, da četudi umre v Gettysburgu, sajmo da bo videl še enkrat to zgodovinsko mesto.

Dokaj čuden je bil sestanek dveh veteranov enoistega imena in došlih z enoimenskimi mest. John Carson iz Burlington N. J. se je seznanil v nekem šotoru z John Carsonom iz mesta Burlington N. C. Prvi se je vojeval pod generalom Meade, drugi pa pod generalom Lee.

Slavnostni odbor je povabil v Gettysburg tudi 30 sedaj že silovatisi bolniških strežnic, ki so pomagale pred 50 leti ranjenceem

v bojnih vrstah. Te povabljenke so stanovale v neki posebni hiši na Main cesti sredi mesta. Nad vse ginaljivi so bili prizori ko so ozname Samaratanke sedele pred hišo in pozdravljale mimoideče veterane v višnjevih in sivilih opravah. Vsakdo se jim je odkril, ali jih je pa spoštljivo nagovarjal. Omenjene postrežnice so nosile tudi sedaj tako opravo kakor pred 50 leti.

Dne 2. julija po noči ob 12. uri je uprizoril oddelek konfederacijskih in unijskih veteranov pri nekem ozidju tingiran napad. Koliko veselja je zavladalo med "višnjevimi" starimi bojevnikimi so zajeli svoje nekdanje južne sovražnike. Pri tem so si pa sedaj podali bratske roke v znak prijateljstva. General Robert Runghauser je konečno povabil zmagovalce v svoje šotor, kjer jih je pogostil s tobakom, mirzilim prizirkom in kavo.

Dva veterana, eden uništ, drugi pa konfederacista sta se pri tej slavnosti po pretetu toliko let spoznala. Neko popoldne sta si izmisli povsem zanimiv načret, o katerem se govorilo vsepozdni. Korakala sta roko ob roki v neko želeno trgovino, kjer sta kupila veliko nabrušeno sekiro. Sekiro sta zatem nesla svečano na "Bloody Angle" bojno polje, kjer sta jo zakopal globoko v zemljo v znemanju zopelnega prijateljstva.

Mnogo veteranov je izgubilo med Střídnevnou slavnostjo svoje želenijske prevozne listke; niso pa imeli več denarja za povrat domov. Vlada države Pennsylvania je pa še pravočasno odredila, da plača ona prevozne stroške veteranom v zadregi.

Razne zanimivosti.

— Nemška nasilnost proti Slovanom na Dunaju.

2. oktobra 1912. je dunajski magistrat zaprl zasebno češko slovo Komenskega društva v Schutzenhausse, in sicer iz krajno političkih varnostnih razlogov. Ko je na rekurz, nizjevstrški namestnik zatvoritev sistiral, se za to dunajski magistrat ni zmenil in je trdil, da iz stavbnih razlogov šole ne pusti otvoriti. Ministerstvo je pritožbo dunajskoga magistrata odklonilo. Dne 5. t. m. je pa dobilo Homenskyjevo društvo odllok dunajskoga magistrata, da po odloku notranjega ministra šola ostane iz stavbnih razlogov še naprej zaprta. Enakopravnost pa res tako, kakor na Mažarskem.

Germanizacija

je že Nemcem prešla tako v mesecu kri, da hočejo za Nemce napraviti celo kamerunške črnce. Mati Germanija je postala že tako perverzna, da hoče imeti tudi črne pankrite. Uradni list nemške vlade v Kamerunu priobčil najprej naredbo, ki ukazuje, da je treba zamore, stopeč pod nemškim gospodstvom, prisiliti, da se načnejo nemškega jezika. Toda tako nasišlo kakor proti Poljakom v Poznanju si Nemci ne upajo nastopati proti zamorem. O kakšnem razlaščevanju ni govorila, da uradni list celo dopušča, da se sme celo v uradnem poslovanju, če ne drugače, rabiti zamorski jezik. To je vsekakor značilno, da si Nemci ne upajo nastopati proti Slovanom. Zamorev se pač boje, dasi se bahajo: "Wir Deutsche führen Gott und sonst Niemanden auf der Welt." Protiv Slovanom seve in maj si bodo to Poljaki, Čehi ali Slovenci — nastopajo z vso brutalnostjo, ker se zavedajo, da so Slovani mehki, dobre duše, ki samo tožijo in tarajo zaradi krive, ki se jim gode z nemški strani, nikdar pa ne stisnejo gnevno desnice, da bi se ubranili tlačiteljev.

Državno zavarovanje brezposelnih na Angleškem.

Ob pričetku letosnjega leta je stopil na Angleškem v veljavno zakon o zavarovanju proti brezposelnosti in podporje je vladala tudi že dejansko izplačala. Državno zavarovanje zoper brezposelnost ne obsegata vseh stroškov, temveč za sedaj le one (zlasti stavbinske stroške in stroške in stroške za izdelovanje strojev), kjer nastopa brezposelnost v prav občutni meri. Delavci plačujejo (po avstrijskem denarju) po 25 marjiev na teden, delodajalec pa tudi 100 K. ali za prav toliko in vrlada prispeva eno tretjino od skupnih prispevkov. Delavec ima pravico do podpore po prvem tednu brezposelnosti,

v bojnih vrstah. Te povabljenke so stanovale v neki posebni hiši na Main cesti sredi mesta. Nad vse ginaljivi so bili prizori ko so ozname Samaratanke sedele pred hišo in pozdravljale mimoideče veterane v višnjevih in sivilih opravah. Vsakdo se jim je odkril, ali jih je pa spoštljivo nagovarjal. Omenjene postrežnice so nosile tudi sedaj tako opravo kakor pred 50 leti.

Dokaj čuden je bil sestanek dveh veteranov enoistega imena in došlih z enoimenskimi mest.

Za smeh in kratek čas.

Letina na Dolenjskem.

Tujec: "Letos imate dobro letino, kajne, oče?" — Dolenjec: "I, nej glich kaj reč — še dost faj. Krompirja velik in tud' debel je — ampak ta drugobnega nič nej, — na ven, kaj bama prasičem dajal?"

Spomini.

Nevoščljivost.

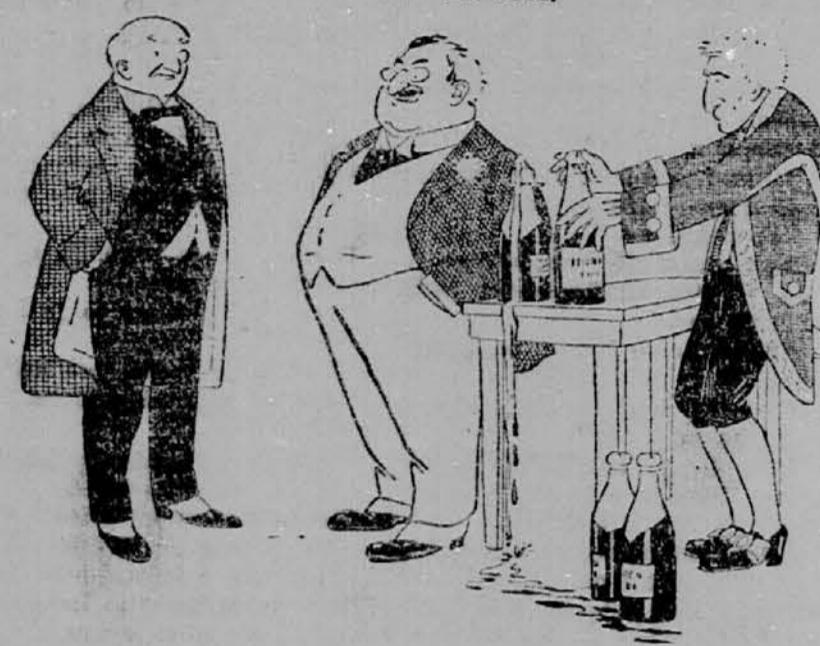

— Poglej John, to je pa gospa županja z njenim \$250 vrednim novim klobukom.

Otročja želja.

Gospa pestunji: "Spravi otroke iz sobe — moj zdravnik gre!" — Hčerka: "Mama, pusti nas, bi radi videli." — Mati: "No, kaj pa?" — Hčerka: "Oče vedno pravi, da te doktor vodi za nos — in to bi radi videli!"

PRED LOVOM.

— Gospod Fajteles, — kaj pa pomenjajo te buteljke šampana?

— "Jutri grem k baronu Tajteles na lov, pa se moram malo privaditi pokanja ali streljanja."

Lepo presenečenje.

Neka žena pride v cerkev in pri nese s seboj korbiejo polno jajce. Hoče jih postaviti na varen prostor; dene jih vrh izpoveduje. — A glej — izpovednica ni imela nič strehe in notri sedeči gospod se ni malo prestrašil čudne toče.

Oj te ženske!

Razočaranje.

A: "Čemu jo je pa vaš g. zet tako poparjeno odkuril od hiše?"

B: "Računalna sva, koliko dolgov ima vsak izmed naju."

Kakor ve, tako pove.

Zdravnik je moral ponociti k bolniku čez vodo po ozki brvi, ki ni imel držaja. Ko sta bila z vodniki na sredi brvi, zakriči ta na vse grlo: "Gospod doktor, pazite dobro, da ne omahnete tukaj je žemlje marsikater osel v vodo padel!"

NA DEŽELI.

Prijetna vest

ZA VSAKO SLOVENSKO DRUŠTVO V ZJEDINJENIH DRŽAVAH OB TEM ČASU SPLOŠNE DRAGINJE JE, DA NAŠA ::

slovenska unijska tiskarna računa še vedno najnižje cene za vse najboljše društvene in trgovske TISKOVINE. Tisoč zahval slovenskih društev po Ameriki, katerim smo tiskovine izgotovili, nam je velik dokaz, da smo ustregli že tisočim društvom.

Mi izdelujemo društveni papir, kuverte vseh mer, bolniške liste, pravila, prošnje za vsprem, plačilne knjižice, vse tiskovine za veselice. Ako imate spletni kako tiskovino, poslite jo nam, in od nas dobite točen odgovor, koliko stane, delo je narejeno v najkrajšem času v vašo popolno zadovoljnost. Pišite po cene.

Prva slovenska unijska tiskarna

CLEVELANDSKA
AMERIKA,
6119 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Jednotini in Zvezini znakovi.

Srednja velikost, zato pa dobro blago in po ceni. En znak stane 15¢, 12 pa za \$1.10; zlate znake prodajam pa po \$1 kos. Znake imam prizeneje kakor gumbe, ali pa kakor igle za kravate. Imam pa tudi v zalogi priveske vsakovrstnih znakov. Cena priveskov z znakom na eni strani je \$1.75 in na obeh straneh pa \$2. V zalogi imam sledče znakove: K. S. K. J., J. S. K. J., Sv. Barbara v Forest City, Pa., S. N. P. J., S. S. P. Z., S. D. P. Z., S. D. P. D., H. S. Z., Z. S. Z., II. Zajednice v Ill., N. H. Z. Male zneske pošljete lahko v poštnih znakih.

Naslov za znake je:

M. Pogorelc,
box 226
WAKEFIELD, MICH
Naslov za drugo trgovino je:
M. Pogorelc,
29 E. Madison St., Room III.
CHICAGO, ILLINOIS.

Velika zaloga vina in žganja.

Marija Grill
Prodaja belo vino po ..... 70c. gallon
črno vino po ..... 50c. " "
Drošnik 4 galone za \$1.00
Brinjevec 12 steklenic za \$12.00
4 gal. (sodček) za \$16.00
Za obilno naročbo se pripravlja

MARIJA GRILL,
5308 St. Clair Ave., N. E., Cleveland, O

Krasen gramofon.

Zastonj na poiskušnjo za 90 dni.
GRAND COLUMBIA

je daleko najboljši instrument. Regularna cena \$75.—

Naša posebna cena je \$38.—

in 12 plič s pjesmami zastonj.

\$40. — gramofon za \$22.50 s prostimi darili. Pišite za cene ali pa pošljite prilagodje depozita, nakar vam pošljemo gramofon za prosto poiskušnjo za 90 dni.

Transatlantic Co.

74 Cortlandt St., New York.

Phone 340.
FRANK PETKOVSEK,
Javni notar — Notary Public,
718-720 Market St., WAUKEGAN, ILL.

PRODAJA fina vina, najbolje žganje te izvirne smetke — patentovana zdravila.

PRODAJA vojne listke vseh prekomer skupi črt.

POŠILJA denar v star kraj zanesljive in pošteno.

UPRAVLJA vse v notarski posel spadajoča dela.

Zastopnik "GLAS NARODA", 82 Cortlandt St., New York.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NA VEČJI IN NAJCENEJŠI DNEVNIK.

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

GRADNIKI:

Predsednik IVAN GERM, 107 Cherry Way er Box 57, Braddock, Pa.
Podpredsednik: IVAN PRIMOZIC, Eveleth, Minn., Box 641.
Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn., Box 234.
Pomočni tajnik: MIHAEL MRAVINEC, Omaha, Neb., 1234 Box 15th St.
Blaagajnik: IVAN GOUZE, Ely, Minn., Box 105.
Blaagajnik: ALOJS VIRANT, Lorain, Ohio, 1700 W. 5th St.

VRHOVNI ZDRAVNIKI:

Dr. MARTIN J. IVANC, Joliet, Ill., 820 No. Chicago St.

NADZORNIKI:

ALOJS KOSTELIC, Salida, Colo., Box 628.
MIHAEL KLOBUCHAR, Calumet, Mich., 118 — 7th St.
PETER SPEHAR, Kansas City, Kans., 422 No. 6th St.

POROTNIKI:

IVAN KERZINSK, Burdine, Pa., Box 122.
FRANK GOUZE, Chisholm, Minn., Box 718.
MARTIN KOCHVAR, Pueblo, Colo., 1219 Miller Ave.

Vsi dopisi naj se pošljajo na glavnega tajnika, vse denarne pošiljke pa na glavnega blaagajnika: Jednotu.

Društveno gledalo: "GLAS NARODA".

NOVICE IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

Nevarno je zbolel č. g. zlatomašnik Andrej Vole, župnik v p. v Olševku pri Kranju.

Umrla je dne 15. junija v Podragi na Vipavskem Josipina Koller, mati župnika Gustava Kollerja.

Zivljenje si je vzel na Kalcu posestnikov sin Fran Gostiša, star 25 let.

V konkurzu je trgovec Anton Merješč v Medvodah.

Kako usmiljeni bratje pokopujo mrtice. Iz Kandije se poroča: Kakor že večkrat, smo tudi dne 15. junija popoldne pri bolnici naših usmiljenih bratov videli prizor, ki vzbuja nevoljo zaradi pjetete do umrlih. Nesli so nekoga v bolnici umrelga reveža na šmehelsko pokopališče, kjer začne clovek nehote premisljevati, je li število na zavodu usmiljenih bratov zdravljenih v sodelju izkazom v letnem poročilu. Mrtič je bil v navadnem za boju, preko katerega je bil pogrenjen prit s križem. Nosilci so kmadno kadili in se pogovarjali, duhovnika nobenega, kakor je to pri bogatinah navada. Ko je ta "sprevor" šel mimo nekoga ob cesti ležečega pijanca, je eden dejal: Le hitro tega zanesite, potem pride pa še po tegale na zaj. Ce ne že radi pjetete do revnega mrtlica, vsaj zaradi lepše rekleme za zavod sam bi bilo piročati, da takih "sprevorov" ne vidimo več.

Sprememba posetni. Iz Novega mesta: Zegatovo hiso ob stari državni cesti blizu deželne kmetijske šole v Kandiji, v zadnjem času last 'nesarja in gostilničarja Windischerja, je kupil zavedni narodnjak, pečar Klemenčič za 14.800 K. Ke tej prodaji spada tudi prostor, kjer so novomeški Nemeji imeli svoj Lawn-tennis. Novi lastniki si na tem prostoru zgradi moderno tovarno za izdelovanje pečarskih izdelkov. — Graščino Srebreniče, last pokojnega deželnega stavbnega svetnika Witschela (sedaj njegove vdove) je baje kupil neki Dunajčan za 80.000 K. Rodbina Witschel se preselj v novo vilu v Kandijo.

Vodovod za Moste. Med ljubljansko mestno občino in deželnim odborom je sklenjen dogovor, po katerem se razširi mestni vodovod v Moste. Dela, ki so proračunjena na 90.000 K, se bodo takoj pričela v bode vodovod v Mostah do grazen še letos.

Nova električna centrala na Notranjskem. Karol Kress, c. k. stavni svetnik in civilni inženir v Pragi, namerava izkoristiti vodno moč potoka Unee, ki izvira bližu Planine in teča potem po planinski dolini med Garčarevcem in Lazami ter potem zopet izgine v mnogih kraških poziralnikih. V ta namen hoče v potoku Unee približno 60 metrov pod cestnim mostom pri hasberškem gradu vzdigni 0.8 m visok jez, od koder naj se na največ 11 kubicnih metrov sek. cenjena obratna voda dovaja potom obokanega, v betonu sezidanega vodovoda k garčarevskemu hribu. Ko pretreče obratna voda hribovje, ki loči planinsko dolino od ljubljanskega polja, pride ista v 9812 m dolgem rovu v ob pobočju Kladuškega griča ležeči vodnjak, od koder se napelje po cevih s strmem okroglo 145 m na električno centralo, postavljeno v dolini nad

Rudniška uprava se brezvestno igra z življnjem rudarjev; na vedenju nesreča bi se dala čisto lahko preprečiti, ako ravnateljstvo ne bi varčevalo z denarjem na račun delavskih kosti. Brez tehničnih zaprek bi se dala vrata tako napraviti, da bi jih ne bilo treba vsak pot na novo obesati in snemati; seveda je rudniški upravi več do tega, da prihrani akcionevrem nekaj kron, nego da obvaruje rudniške tlačane smrti ali težke poškodbe. Pa tudi brez tehnične preuredbe bi se dala preteče nevarnost zmanjšati. Ako bi uprava puščala pod rovom stare, izkušene delavec kot "Einfassere" — a da prihrani nekaj vinjarjev, izmenjava vsak mesec delave na tem nevarnem mestu. Nujna zahteva je tudi, da sta nameščena pri predoru dva delavec, ampak varstvo delavskega življnjega je za rudniško gospodo "luksus", ki si ga ne dovoljuje — "je škoda denarja". — Stanje Martina Miljančka je zelo opasno: če tudi okreva, bo pohabljenec vse svoje žive dni. Njegova usoda — ki lahko doleti danes ali jutri selenjega od nas, kar nas tlačenje v velenjskem rudniku — naj bi bila glasen opomin za vse velenjske rudarje, da se pridružijo organizaciji, da jo očvrste in ojačajo in da z njeno pomočjo dosežeta od rudniške gospode zadostno varstvo svojega življnjega.

Rudniška uprava se brezvestno igra z življnjem rudarjev; na vedenju nesreča bi se dala čisto lahko preprečiti, ako ravnateljstvo ne bi varčevalo z denarjem na račun delavskih kosti. Brez tehničnih zaprek bi se dala vrata tako napraviti, da bi jih ne bilo treba vsak pot na novo obesati in snemati; seveda je rudniški upravi več do tega, da prihrani akcionevrem nekaj kron, nego da obvaruje rudniške tlačane smrti ali težke poškodbe. Pa tudi brez tehnične preuredbe bi se dala preteče nevarnost zmanjšati. Ako bi uprava puščala pod rovom stare, izkušene delavec kot "Einfassere" — a da prihrani nekaj vinjarjev, izmenjava vsak mesec delave na tem nevarnem mestu. Nujna zahteva je tudi, da sta nameščena pri predoru dva delavec, ampak varstvo delavskega življnjega je za rudniško gospodo "luksus", ki si ga ne dovoljuje — "je škoda denarja". — Stanje Martina Miljančka je zelo opasno: če tudi okreva, bo pohabljenec vse svoje žive dni. Njegova usoda — ki lahko doleti danes ali jutri selenjega od nas, kar nas tlačenje v velenjskem rudniku — naj bi bila glasen opomin za vse velenjske rudarje, da se pridružijo organizaciji, da jo očvrste in ojačajo in da z njeno pomočjo dosežeta od rudniške gospode zadostno varstvo svojega življnjega.

PRIMORSKO.

Vojni minister v Gorici, Dne 17. junija v jutro z brzovlakom južne železnice je došpel v Gorico vojni minister Krobatin. Ostal je tam tri dni, si ogledal garnizijo, prisostvoval vojaškim dirkam in nekaj oficirjev iz vseh garnizij v deželi se je sešlo na tistem. Do železnic in mest od eno do štirih milij. Kmetije vse okoli. Zdrav zrak, nobenega močvirja, polno studenice.

Nimav nobenih agentov in zato ne zamujite naju z drugimi, ki prodajajo danes tukaj, jutri tam, da ne za to, jutri za drugo kompanijo. Ne silite v kraje, ker gramo živinoreja, ker za živino ne potrebujete 40 akrov, kot pri nas ampak trikrat toliko. Najboljša zadržka za tiste, ki se nameravajo to pomlad naseliti. Če ne mislite letos iti gori, kupi letos, kupi ta koj, pa boš že nekaj odpalči do drugega leta. Vedi, da delo ni stalno, da pridejo krize — pa če imaš svoj košček zemlje, se lahko umakneseš in v vsaki krizi napravi življnjeno. Piši ali pridi še da ne na naslov: Krže Mladci Land Co., 2616 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill. Telefon: Lawndale 7449. Začni danes, če hočeš kaj imeti jutri. Če pa odlasaš vedno na jutri, ne boš imel nikdar nič.

Izpred okrožne sodnije v Goriči. Dne 16. junija je stal pred kazenskim senatom Andrej Cincigerle iz Kromberga. Obtožen je bil, da je grozil s smrtnjo Josipu Trnovecu, "katerega ustreloti kot hudičevega klerikala". Po skoraj triurni razpravi je bil Cincigerle oproščen hudodelstva nevarne grožnje, obsojen pa je bil na 10 K globe, ker je imel brez oblastvenega dovoljenja orozje.

KOROŠKO.

Strela je udarila v okolici Št. Vida v čredo, ki jo je prehitela nevihta na prostem in ubila pet volnov in 2 telci.

Zaprli so v Št. Pavlu zloglasnega postopaka, tatu in paraju 23-letnega Vendelina Fellnerja. Fellner se je potikal že dolgo v okolici in je izvršil nebroj tatvin in vlorov in ogrožal okolico daleč na okoli.

Bencin. Pri snaženju rokavice se je vnel Marija Koberj v Beljak bencin, pri čemer je dobila žena tako težke opokane, da so jo morali prepečljati v bolnišnico.

Požar. V Dhoršah je pogorel hlev posestnika Neubauerja in posestvo tesarskega mojstra Laksa, Ogenj so zanetili v hlevu vsled neprevidnosti Neubaruerjevi učilnici. Škodo enjoro na 8000 krov.

Strop se je udrl. V največji dvorani v Celovecu, v kateri se vrše skoro vse večje nemške slavnosti, shodi in prireditve, v hotelu Sandwirt, se je podrl strop. Dvorana je bila sezidana komaj pred šestimi leti. Sreča je bila, da ni bilo dvoran ljudi, ki bi našli drugega svoj grob v področju se stropu. Velika nevarnost je, da se ne podere cela streha. Lastnik hotela, Janeček, ima veliko škodo.

Pačenje slovenskih krajevnih imen. Koroški Nemci so popačili mnogo lepih slovenskih krajevnih imen. Najtežje delo so imeli s pomenjenjem gorskih slovenskih imen. Ravnatelj Jahn je pred par leti izdal celo brošuro naravnost izmišljenih, umetno narejenih krajevnih imen. Tako je med drugimi imenoma v Karavankah "Ferlacher Horn", Zelenico pa — Spinatkogel. Izraza "Ferlacher Horn" se je začela posluževati tudi že uradna "Klagenfurter Zeitung", da pa bodo čitatelji vede-

li, kaj da je to, pristavlja v oklepnu slovenško ime, izgovorjeno v dialektru, "Harloutz."

Nadipravnik, ki je izginil iz Bjeljaka, se piše Ferdinand Jacob. Bil je v zvezi z Redlove afero, poleg tega je pa poneveril večjo sveto denarja.

Nesreča. Na planinskem pasniku pri Kotorah je padla čez visoko strmino lepa breja krava, last posestnika Frana Riegljera, vredna 400 K.

DELO DOBI

60 mož, šumski delavski. Stalno delo pozimi in poleti, plačam po \$1.75 do \$2.00 na dan, hrana in stanovanje prost, posebno ugodna prilika je za rojake, kateri so brez dela, v Mississippi, Louisiana, South Carolina, Georgia in Texas. Tukaj imamo dobro studenčno vodo in dober zrak, ni nikake vročine. Za pojasnila se obrnite na:

Hubert Mihic,
Black Mountain, N. C.
(28-6 v 2 d)

SKRBITE ZA BODOČNOST.

Kdor hoče, da bode imel živeti od česa na stare dni, mora živiti skrbeti za svojo bodočnost. Ni je lepše prilike, kot vam jo nudiva midva. Kupi in odpalčuj polagoma zemljo, pa boš kdaj na svojem. Prodajava svojo zemljo in dolarje naprej za aker. Sto dolarjev plačat takoj, ostalo mesečno po deset dolarjev. Če si boli ali nimajo dela, počakava Če kupiš 40 akrov, plačava vožnjo. Prodava samo tistim, kateri pridejo sami pogledat. Jamčiva, da pridejo na vsak aker naj manj toliko čistega vsako leto kolikor plačate za ves aker. Iz čistite lahko nekaj akrov na te den. Do železnic in mest od eno do štirih milij. Kmetije vse okoli. Zdrav zrak, nobenega močvirja, polno studenice.

Ekscelencia g. Avgust Jakopič, predsednik višje deželne sodnije v Trstu, je došpel dne 16. junija v Gorico in pregledal tamkajšnji sodniji.

Pater Škrabec na Kostanjevici v Gorici je imenovan konsistorialnim svetnikom.

Izpred okrožne sodnije v Goriči. Dne 16. junija je stal pred kazenskim senatom Andrej Cincigerle iz Kromberga. Obtožen je bil, da je grozil s smrtnjo Josipu Trnovecu, "katerega ustreloti kot hudičevega klerikala". Po skoraj triurni razpravi je bil Cincigerle oproščen hudodelstva nevarne grožnje, obsojen pa je bil na 10 K globe, ker je imel brez oblastvenega dovoljenja orozje.

Koroško. Strela je udarila v okolici Št. Vida v čredo, ki jo je prehitela nevihta na prostem in ubila pet volnov in 2 telci.

Zaprli so v Št. Pavlu zloglasnega postopaka, tatu in paraju 23-letnega Vendelina Fellnerja. Fellner se je potikal že dolgo v okolici in je izvršil nebroj tatvin in vlorov in ogrožal okolico daleč na okoli.

Bencin. Pri snaženju rokavice se je vnel Marija Koberj v Beljak bencin, pri čemer je dobila žena tako težke opokane, da so jo morali prepečljati v bolnišnico.

Požar. V Dhoršah je pogorel hlev posestnika Neubauerja in posestvo tesarskega mojstra Laksa, Ogenj so zanetili v hlevu vsled neprevidnosti Neubaruerjevi učilnici. Škodo enjoro na 8000 krov.

Strop se je udrl. V največji dvorani v Celovecu, v kateri se vrše skoro vse večje nemške slavnosti, shodi in prireditve, v hotelu Sandwirt, se je podrl strop. Dvorana je bila sezidana komaj pred šestimi leti. Sreča je bila, da ni bilo dvoran ljudi, ki bi našli drugega svoj grob v področju se stropu. Velika nevarnost je, da se ne podere cela streha. Lastnik hotela, Janeček, ima veliko škodo.

Pačenje slovenskih krajevnih imen. Koroški Nemci so popačili mnogo lepih slovenskih krajevnih imen. Najtežje delo so imeli s pomenjenjem gorskih slovenskih imen. Ravnatelj Jahn je pred par leti izdal celo brošuro naravnost izmišljenih, umetno narejenih krajevnih imen. Tako je med drugimi imenoma v Karavankah "Ferlacher Horn", Zelenico pa — Spinatkogel. Izraza "Ferlacher Horn" se je začela posluževati tudi že uradna "Klagenfurter Zeitung", da pa bodo čitatelji vede-

Pot k
zdravlju,
moči in
kreosti.

ZASTONJI
MOŽEM

50.000 KNJIŽIC ZASTONJ

Vsaka Knjižica je Vredna \$10 Bolnemu Človeku.

Tisoč mož je že zadobilo perfekte zdravljive, moči in kreposti s pomočjo te knjižice. Zalog znanosti je: vsebuje ravno tiste stvari, katere bi moral znati vsak mož, madl ali star, ozemljen ali samec, bogat ali reven. Ako ste bojni in nezmožni za delo, ta knjižica je za vas vredna stotin dolarijev.

To knjižico je spisal star zdravnik, kateri je leta 17. zdravil specijalno samo moške spolne bolezni. Zdravil je več kot 25.000 mož. Poslilice kaj tolika izkušnja pomeni. Ako ste zadovoljni in ne morete delati ter uživati življija; ako hočete hitro in korenito ozdraviti; ako hočete imeti bogato, čistu krv v svojih žilah; ako hočete biti močan in živahen mož; ako hočete močno telo, jasno misel in trajne živce, Izpolnilo še danes kupon spodaj in pošljite ga nam.

Kupon za Brezplačno Knjižico.

Zapišite vaše ime in naslov, izrezite in pošljite še danes. Pišite razločno. U.S. JOS. LISTER & CO., Aus. 500, 22 Fifth Ave., Chicago, Ill.

Gospodje: Jaz imam vsle

Kapitan Satan

.....ali.....

Doživljaji Cirana de Bergerac.

Spisal Louis Gallet. — Za "Glas Naroda" poslavljenil J. T.
(Dalej.)

Komaj je služabnik odšel iz sobe, je dozdeven pesnik glasno zaklical: — Ali sem res tako dobro napravljen, da me se Vi niste mogli sponzni?

— Rinaldo! — se je začudil Roland.

— Da, Dali ste mi en dan dopusta, in jaz nisem izgubil niti minute časa.

— Kaj si res ti? No, to je pa nekaj čudovitega! Pravemu sem zaujal težavnog nalogu, ker sem jo tebi.

— Kaj ne? — se je nasmehnil sluga. — Dovolite, da Vam povem kako je bilo.

— Hitro, Hitro!

V par besedah je ponovil Rolandu pogovor med Kastiljanom in Cironom.

— V Perigord bo šel? Tam je toraj ona usodepolna listina?

— Da, pri nekem Bergeracovem prijatelju.

— Prijatelju? Ali si slišal. Kako sta ga imenovala?

— Cirano je govoril samo o Žaku.

— Žaku? — je pomislil Roland — hum, hm, kdo bi bil ta človek?

— Ne trudite se, milostljivi gospod. Ime nima pri vsem tem nobenega pomena. Cirano je tudi pisal pismo.

— In ga naslovil na Žaka?

— Popolnoma; pisma se moramo polastiti, kaj ne?

— In dobili ga bomo, ne bojte se.

— Samo če ni v pismu kaj, kar se nanaša na listino mojega očeta?

— Gospod Bergerac je rekel, da o listini ne sme niti Žak niti Kastiljan nječesar vedeti.

— Prav! — mu je odvrnil grof vidno vesel. — Do pisma boš lahko prisel, ker se mi zdi, da Kastiljan ni posebno velik junak.

— In če se bo skušal vstavljeni, bo še toliko slabše zanj.

— Kedaj se napoti?

— Z jutranjo zoro?

— In ti?

— Sledil mu bom, mogoče bom šel tudi pred njim. Milostljivi gospod, zanesite se na mojo spremnost.

— Gotovo, gotovo.

— Prosim Vas, dovolite mi, da delam čisto po svoji pameti. Listino bom dobil, pa če mi pomaga vsa Ben-Joelova banda zlomiti vrat Kapitantu Satanu. Toda — je pristavil tiše — denarja bom potreboval.

Roland je odpril predal male omarice rekoč: — Vzemi kolikor hočeš.

Sluga je segnil dvakrat vanj in si napolnil žep s zlatniki.

— V par dneh bo storjeno po Vaši želji, gospod. Operoko boste dobili, in Vaši sovražniki bodo uničeni.

— Nobenega nasilja.

— Ne bojte se, milostljivi gospod. Ciranu bomo toliko časa prizanalaši dokler bo potrebno. Če pa pade, bo njegova krivda. Kar se tiče pisarčka —

— On je tvoj, naredi z njim kar hočeš.

— Na svidenje, milostljivi gospod, upajte na najboljše!

— Zdravo, Rinaldo. Ob prilikih se bom spomnil tvoje pokornice in te bom bogato obdaroval.

O polnoči se je splažil Rinaldo v svoje stanovanje.

Tam se je preoblikel, dobro skril del denarja, vzel nož in zapustil sobo.

Noč je bila črna, kar ga pa ni oviral, ker je bil vsega vajen in je videl v temi kot mačka.

Na poti do Hiše Ciklopa ni srečal nikogar. Ko se je prepričal, da je šlo vse k počitku, je narahllo potrkal na vrata, ki so se mu takoj odprla.

— Ali si ti, Rinaldo? — je vprašal Ben-Joel.

— Kdo pa drugi. Ali misliš, da te bo v tej pozni uri obiskalo Njegovo Veličanstvo, naš mali kralj Ludvik II?

— Vesel si; se ti že mora dobro goditi.

— Gotovo, vse mi gre po srce.

V medli svetlobi zaknjene svetlike ki je visela na črnom stropu, sta stopila med specimi v ciganovo sobo.

Prijatelj — je rekel Italjan — sedaj se pravi malo govoriti in veliko delati. Za jutri, to se reče za danes, potrebujem krajnjega moza, ki zna izvrstno sukat meč. Izmed vseh spretnih, mora biti najspretniji. Ali imam kakega na razpolago?

— Kakega hočeš: borilca z nožem ali z mečem?

— Z mečem; tudi nož bo še prišel na vrsto, toda pozneje. Delo moramo čimprej končati.

— Počakaj malo — mu je odvrnil cigan in odšel.

Po dveh minutah se je vrnil v spremstvu čudnega moža. Bil je suh, sama kost in koža, toda misice je imel lezene. Na tankih nogah je stal suho truplo, roke je imel dolge kot orangutang.

Posebno nenavadna je bila glava, iz katere se je svetilo v kovinski svetlobi dvoje oči, ki so neprestano šwigale semtertja. Usta so čisto pokrivale rdečaste kocine, katere so rasle pod dolgim, ozkim nosom.

Na sebi je imel star površnik, oguljene žametne hlače, razstrgane škrnjne in luknjast klobuk.

— Ta gospod — ga je predstavil Ben-Joel — je vitez Esteban de Pojastruk, plemič starega provensalskega pokolenja, katerega je zla usoda pripravila do tega, da je poiskal pri nas pričelišča. Medpotoma sem mu v kratkem povedal kaj nameravaš, sedaj mu pa še ti bolj na drobno razloži.

Vitez Esteban je stal mirno in čakal natančnejših pojasnil.

— Ker že nekaj veste, je vsak uvod nepotreben. Samo eno vprašanje: Ali ste Vi zmožni, dragi prijatelji, spraviti s sveta brez vsekih velikih konfidij neizkusnega pisarčka?

— Najprej — mu je odvrnil vitez ponosno — nisem Vaš "dragi prijatelji", ali razumete? Jaz sem "gospod vitez", če hočeš kedicovati z menoj.

— Dobro, gospod vitez, če že ravno hočete, ali ste pripravljeni za dobro plačilo narediti nekega človeka neškodljivega?

— Če se zna braniti, da, če ne, pa ne! Jaz nisem zavratni morelec, gospod.

— Meni je vseeno, naredite kakor hočete.

— No kje ga imate? — je prašal pretepač po poklicu in prijet za bodočo.

— Hudiča, se Vam mudri; potrpite vendar nekoliko.

— Kje je denar?

Pomolil je Italjanu koščeno roko, in čakal. Rinaldo mu je dal dva zlatnika.

— Le še.

— Prokleto ste drag — se je nasmehnil Rinaldo in primaknil še dva.

— Za enkrat bo dosti. Če se bo vse ugodno končalo, boste dali nadaljnje štiri.

Ko ga je Italjan začuden pogledal, je pristavil bandit: — Ka-

kor hočete...

SLOVENSKO ZAVETIŠČE.

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: Frank Krča, 82 Cortland St., New York, N. J.
Podpredsednik: Paul Schneller, Calumet, Mich.
Tajnik: Frank Krča, 2616 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.
Blagajnik: Geo. L. Brodick, Elly, Minn.

DIREKTORIJ:

Direktorij obstoji in jednega nas opnika od vseh Slovenskih podpornih organizacij, od vseh Slovenskih listov in od vseh samostojnih društev.

Za znakom, knjigom in vse drugo se obrnite na tajnik: Frank Krča, 2616 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill. Tudi vse denarne posiljave posiljavajte na ta naslov.

Narod ki ne skrbti na svoje reve, nima prostora med civilizovanim narodom. Človek ki ne podpira narodnih navodov, ni vreden sin svojega naroda.

Spominjajte se ob vseh prilikah Slovenskega Zavetnika.

— Sedaj ni časa za pogajanja; dobro, da Vam bom kolikor zahtevate, toda skrbeti morate, da se vse v redu zvrši.

Bandit ga je pogledal s tako prodirajočim pogledom, da je Italjan nehotje obrnil pogled v tla.

— Kdo je moj nasprotnik?

— Kdo? Kaj Vas brigata? Kastiljan se imenuje, in dobili ga boste par milj proč od Pariza. V prvi vrsti potrebujeva konj in oblike, toda to bom že sam preskrel. V eni ur odpotujeva.

Ko je zbudil krčmar Kastiljana, sta bila tudi zasedovalca polnomna pripravljena na pot.

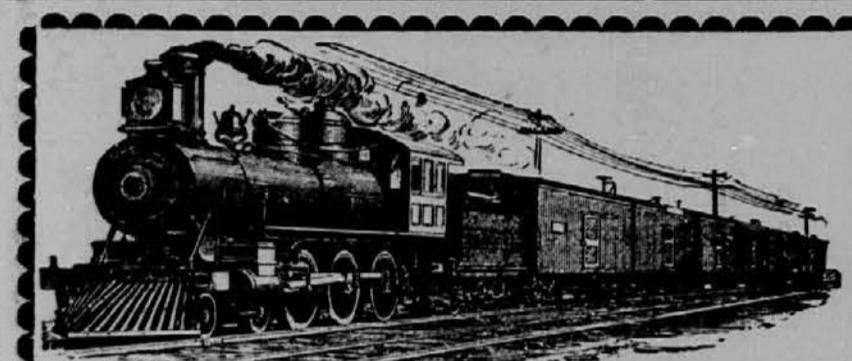
EDINA SLOVENSKA TVRDKA.

ZASTAVE, REGALIJE, ZNAKE, KAPE
PEČATE IN VSE POTREBSCINE
ZA DRUSTVA IN JEDNOTE.

Delo prve vrste. Cena nizka.

F. KERŽE CO.

3616 S. LAWNDALE AVE., CHICAGO, ILL.
SLOVENSKI CENIKE PONIJAMO ZASTONE

NAZNANILO.

Vsem našim cenjenim naročnikom naznanjam, da bodemo od sedaj naprej imeli cene naših pristnih domaćih pijač, priobčene od časa do časa v časopisu "Glas Naroda".

Brinjevec	zaboj	12	steklenic	\$13.00
Tropinjevec	"	"	"	12.00
Slivovka	"	"	"	12.00
Cognac	"	"	"	12.00
Kneipovo grenko vino	"	"	"	6.00

Cena na galone.

Slivovka	galoni	\$2.75
Tropinjevec	"	2.75
Cognac	"	2.75
Whiskey	"	2.00
Vino domače rdeče	"	.50c

Ako bi kdo izmed rojakov rad zvedel cene drugih pijač, ktere niso tukaj priobčene, ga prosimo, da naj se pismeno na nas obrne. Pri večji naročbi znaten popust. POSTREŽBA TOČNA.

Za obila naročila se pripravlja.

The Ohio Brandy Distilling Co.

6102-04 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Pozor slovenski farmerji!

Vsled občne zahteve, smo tudi letos naročili večje število

pravih domaćih

Vslovičev

Cognac

Slivovka

Tropinjevec

Whiskey

Kneipovo grenko vino

Marinovani vino